

ÜHISPÖÖRDUMINE kaasava hariduse teemal

Kuigi erinevad organisatsioonid ja sihtrühmad on oma ettepanekud käesoleval aastal nii suuliselt kui kirjalikult Kultuurikomisjonile edastanud, peame vajalikuks esitada oma ühispöördumise Vabariigi Presidendile, peaministrile, haridus- ja teadusministrile, tervise- ja tööministrile, sotsiaalkaitseministrile ja Riigikogule.

Me ei toeta põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu SE519 vastu võtmist, kuna puudub muutuste prognoos ja mõjuanalüüs ning kaasava hariduse dokumendi koostamise ja seaduseelnõu menetlemise ei ole ametlikult (mh eelnõuga kaasas oleva seletuskirja põhjal) kaasatud seaduse muudatuste ühte peamist osapoolt ehk õpetajaid. Oleme arvamusel, et käesolev seaduseelnõu:

- **ei toeta iga lapse arengut**, kuna omavalitsuste erineva sotsiaalmajandusliku seisukorra, koolipidaja rolli mõistmise ning käesoleva teema oskusteabe tõttu on lapsed ebavõrdses olukorras ning me ei näe sellel tasandil konkreetse lapse vajadustest lähtuvat paindlikkust. Planeeritavad regulatsioonid ei arvesta tegelikkuses laste vajaduste ega koolide võimalustega;
- **ei loo selgust**, kuidas riik tagab selle regulatsiooniga kõigile inimestele kvaliteetse ja valikuterohke hariduse omandamise võimalused (tugispetsialistid, abiõpetajad, lisaruumid, õppevahendid; sh erinevate raskusastmetega õpikud igas aines ja igale klassile), kuidas on võimalik kavandatavat realselt rakendada ja kuidas eraldatav raha tegelike abivajajateni jõuab;
- **ei anna kindlust**, et seaduse rakendamine aitab realselt kaasa koolis ja ühiskonnas laiemalt kujunenud probleemide lahendamisele, kuna puuduvad lähteanalüüsid ja süsteemsed plaanid, rääkimata uuringutest. Kui elukestva õppe strateegia üldeesmärk sedastab, et kõigile Eesti inimestele on loodud nende vajadustele ning võimetele vastavad õpivõimalused, siis kõnealune seaduseelnõu ei arvesta reaalse olukorraga ega aita riiklikku strateegilist eesmärki täita.

Teeme omapoolse ettepaneku

- 1) muuta tõendus põhine otsustamine ning hariduspoliitikate toimimise hindamine normiks,
- 2) korraldada riiklik haridusjuhtimine läbipaistvalt ning vajadus- ja tõendus põhiselt, tehes lähteandmed, prognoosid ja mõjuanalüüsid kõigile osapooltele kättesaadavaks,
- 3) koostada kaasava hariduse põhimõtteid järgides riiklik koolitus- ja rakendusplaan haridusalaste eesmärkide elluviimiseks,
- 4) luua riigi üldhariduselust lihtsasti mõistetav tervikpilt, mis hõlmab kõiki haridustasandeid, osapoolte koostööd ja toimivaid praktikaid olemasoleva ressursiga hakkamasaamisest.

Seda kõike selleks, et sisuliselt toetada iga õpilase arengut Eesti Vabariigis.

Eesti Õpetajate Liit

Eesti Puuetega Inimeste Koda

Eesti Klassiõpetajate Liit

Õpetajate Ühenduste Koostöökoda

Eesti Sotsiaalpedagoogide Ühendus

Eesti Kehalise Kasvatuse Liit

Eesti Lasteaednike Liit

Eesti Tööõpetajate Selts

Eesti Lastevanemate Liit

Eesti Tehnoloogiakasvatuse Liit

Eesti Lastekaitse Liit

Eesti Emakeeleõpetajate Selts

Teise Keele Õpetajate Liit

Eesti Prantsuse Keele Õpetajate Ühing

Eesti Bioloogiaõpetajate Ühing

Eesti Maakoolide Ühendus

Eesti Kunstihariduse Ühing

Eesti Majandus- ja Ettevõtlusõpetajate Selts